

Skolförvaltningen
Skolkontoret
Sandra Backlund, Samordnare förskola
0171-526 17
sandra.backlund@bildning.habo.se

Rutiner för mottagande av förskolebarn med annat modersmål än svenska

I förskolan i Håbo kommun finns idag ett antal barn med annat modersmål än svenska. I läroplanen för förskola, Lpfö98, rev 2010 står att läsa följande:

Språk och lärande hänger oupplösligt samman liksom språk och identitetsutveckling. Förskolan skall lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra och ta tillvara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen. Barn med utländsk bakgrund som utvecklar sitt modersmål får bättre möjligheter att lära sig svenska och även utveckla kunskaper inom andra områden. Förskolan skall medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att både utveckla det svenska språket och sitt modersmål.

Lpfö 98, rev. 2010

Denna handlingsplan syftar således till att möjliggöra ett sådant förhållningssätt och för att på ett bra sätt bistå föräldrar och pedagoger i sitt vardagliga arbete med barn med annat modersmål än svenska. Också möjliggör handlingsplanen ett gemensamt förfarande på samtliga kommunala förskolor i kommunen vilket främjar kvaliteten i verksamheterna.

Rutiner framtagna av modersmålsgruppen – 2011

1. I placeringserbjudandet framgår huruvida barnet har annat modersmål än svenska. Det framgår också vilket modersmål barnet har samt om det finns ett behov av tolk (tolk beställs via förskolechefen).
2. Inför inskolning ska ett inskolningssamtal äga rum. Inskolningssamtalet kan äga rum innan eller under inskolningens första dag. **Se bilaga 1.**
3. Inskolningen sker på samma sätt oavsett barnets modersmål. Heldagsinskolning, 3-4 dagar rekommenderas. Detta för att föräldrarna ska få så bra inblick i förskolans verksamhet som möjligt.
4. Uppföljningssamtal sker efter avslutad inskolning. Antal ytterligare uppföljningssamtal som genomförs under läsåret avgörs av det individuella behovet.
5. För inspiration och fortbildning använd boken ”Flerspråkighet i förskolan”, vilken kan beställas via Skolverkets hemsida; <http://modersmal.skolverket.se/>. Se även broschyren ”Två språk eller flera?”
6. Genomför ett överföringssamtal i de fall där barnet byter förskola eller går över till förskoleklass.
7. En handlingsplan ska upprättas för varje enskilt barn där det framgår hur förskolan ämnar arbeta med modersmålsstöd. Handlingsplanen diskuteras tillsammans med vårdnadshavare under uppföljningssamtalen. **Se bilaga 2.** I handlingsplanen anges vilken målsättning som finns med modersmålsstödet (t.ex. utveckla kulturell identitet eller öka ordförråd på modersmålet) samt vilka aktiviteter förskolan ämnar arbeta med för att nå målsättningen. Även anges hur aktiviteterna ska följas upp, dvs. hur man ska jobba vidare utifrån det resultat som uppnåtts till följd av aktiviteterna. Handlingsplanen ska således vara ett levande dokument som följs upp och uppdateras.

Nedan angivna idéer kan vara vägledande aktiviteter inför mottagandet och under inskolningen. Fler idéer inför inskolningen eller till handlingsplanen finns att hämta på <http://modersmal.skolverket.se/>.

- Sätt upp skyltar med ”Välkommen” skrivet på de olika språk som finns på förskolan (inkl. svenska)

- Sätt upp flaggor från de länder som finns på förskolan (inkl. Sveriges)
  - Låna böcker på biblioteket på barnets modersmål
  - Ta fram vardagsord som passar verksamheten och dagsrutinerna. Be föräldrarna översätta till modersmålet under inskolningen. Koppla ordet till en bild och tecknen för ordet. **Se bilaga 3.**
  - Använd föräldrarna som informationskälla. Finns det lekar, ramsor, sånger etc. som pedagogerna kan använda sig av?
8. Det kontinuerliga arbetet med modersmålsstöd ska systematiskt dokumenteras och följas upp. Den pedagogiska dokumentationen ska ses som en metod för att synliggöra och öka medvetenheten om det egna arbetet i förskolan, och därmed göra det möjligt att utveckla och reflektera över förhållningssätt, arbetssätt och lärandeprocesser. Dokumentationen är alltså inte bara en metod för att samla dokument utan det krävs att man följer upp och analyserar dokumentationen. Vad ville vi? Hur gjorde vi? Hur gick det? Vad blev det för resultat? Hur stämmer det med läroplanens intentioner? Hur går vi vidare? Utifrån detta ska handlingsplanen för modersmålsstöd vara ett levande dokument som uppdateras efter barnets utveckling och behov.

Bilaga 1

Inskolningssamtal för barn med annat modersmål än svenska

Allmänna uppgifter

Barnets namn: _____

Barnets personnummer: _____

Adress: _____

_____

Barnets hemland: _____

Barnets modersmål: _____

Vårdnadshavares namn: _____

Adress: _____

Telefonnummer: _____

Modersmål: _____

Vårdnadshavares namn: _____

Adress: _____

Telefonnummer: _____

Modersmål: _____

Antal syskon i familjen: _____

Har barnet gått i förskola tidigare: JA NEJ

Om du svarat ”JA” ovan, vilken förskola gick barnet på? _____

_____

Vilket/Vilka språk talas i hemmet? _____

_____

Talar någon i familjen svenska? JA NEJ

I sådana fall, vem? _____

Kan någon läsa och skriva på modersmålet? JA NEJ

I sådana fall, vem? _____

Är familjen asylsökande? JA NEJ

Om "JA", finns LMA-kort (kortet erhålles från migrationsverket och visar att du är asylsökande och har rätt att vara i landet under väntetiden)?

JA NEJ

Har familjen ett socialt nätverk i Håbo? JA NEJ

Kontaktperson vid akuta händelser:

Namn: _____

Telefonnummer: _____

Övriga upplysningar till förskolan

Mat: _____

Allergier: _____

Annat som kan vara av vikt för förskolan att känna till: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Bilaga 2

Handlingsplan för modersmålsstöd

Barnets namn: _____

Barnets personnummer: _____

Barnets hemland: _____

Barnets modersmål: _____

Förskola: _____

Målsättning: _____

_____

_____

_____

Aktiviteter knutna till målsättningen: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Uppföljning: _____

_____

_____

_____

_____

_____

Datum: _____

Signatur pedagog: _____

Signatur vårdnadshavare: _____

Bilaga 3

Förslag på ord för översättning

Svenska	Modersmål	Uttal
Pappa		
Mamma		
Äta mat		
Byta blöja		
Tvätta mun		
Kissa		
Bajsa		
Tvätta händerna		
Sova		
Kommer snart		
Hej då		
Hej		
Leka		
Sjunga		
Vatten		
Törstig		
Klä på		
Klä av		
Gå ut		
Gå in		
Skolan		

Svenska	Modersmål	Uttal
Ja		
Nej		
Sitt		
Kom		
Tyst		
Vänta		
Glad		
Ledsen		
Mätt		
Hungrig		
Mjök		
Läsa bok		
Skogen		
Cykla		
Lampa		
Titta		
Boll		
Docka		
Bil		